

UCHWAŁA Nr 3/2017
Zarządu Stowarzyszenia Metropolia Warszawa
z dnia 20 marca 2017 roku

w sprawie: projektu ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Druk nr 1259)

Na podstawie §21 pkt 4.2 Statutu Stowarzyszenia Metropolia Warszawa, Zarząd Stowarzyszenia uchwala, co następuje:

§1

Zarząd Stowarzyszenia Metropolia Warszawa jednogłośnie przyjmuje Stanowisko Stowarzyszenia Metropolia Warszawa w sprawie projektu ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Druk nr 1259), w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§2

Zarząd Stowarzyszenia Metropolia Warszawa upoważnia Prezesa Stowarzyszenia do przekazania niniejszej uchwały Przewodniczącemu sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

S T A N O W I S K O
Stowarzyszenia Metropolia Warszawa
w sprawie projektu ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Druk nr 1259)

1. Zarząd Stowarzyszenia Metropolia Warszawa negatywnie ocenia poselski projekt ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (druk nr 1259). Projekt przewiduje likwidację szeregu powiatów dookoła Warszawy i ograniczenie kompetencji 33 gmin na rzecz wielkiego powiatu metropolitalnego. W uzasadnieniu do projektu nie przedstawiono konsekwencji finansowych tak olbrzymiej zmiany w układzie administracyjnym metropolii warszawskiej. Wydzielone terytorium powiatu metropolitalnego jest niezgodne z regionem statystycznym NUTS 2 o nazwie „region warszawski stołeczny”, który został przyjęty na wniosek polskiego rządu przez Komisję Europejską. Projekt nie był konsultowany z zainteresowanymi jednostkami samorządowymi, co jest sprzeczne z Europejską Kartą Samorządu Terytorialnego ratyfikowaną przez Rzeczpospolitą Polską w 1994 r. Art. 5 Karty stanowi: „Każda zmiana granic społeczności lokalnej wymaga uprzedniego przeprowadzenia konsultacji z zainteresowaną społecznością, możliwie w drodze referendum, jeśli ustawa na to zezwala.” Ustawa zmienia granice powiatowe, kasując powiaty na terenie nowej metropolii w części lub całości i wprowadzając nową jednostkę powiatową z siedzibą w Warszawie.

2. Nastąpi centralizacja władzy i obsługi mieszkańców. Likwidacja siedmiu powiatów wokół Warszawy i ograniczenie kompetencji 33 gmin spowoduje, iż przykładowo następujące decyzje dotyczące mieszkańców podejmowane będą w Warszawie, a nie w gminie lub starostwie:

- wydawanie materiałów geodezyjnych, pozwoleń na budowę i praw jazdy,
- kształtowanie sieci szkół ponadpodstawowych,
- decyzje o sieci szpitali powiatowych,
- ściąganie inwestorów i tworzenie miejsc pracy,
- transport lokalny i ponadlokalny, w tym dojazdy do Warszawy,
- promocja powiatów i gmin.

3. Ustawa likwiduje porozumienie transportowe Warszawy z okolicznymi gminami o wspólnym systemie transportowym i bilecie. Transport publiczny w Warszawie jest finansowany w 1/3 z biletów, a w 2/3 ze składek Warszawy i okolicznych gmin. Ustawa ani uzasadnienie nie podają, w jaki sposób transport powiatu metropolitalnego będzie finansowany, jakie środki będą odebrane gminom na finansowanie transportu aglomeracyjnego i jak to będzie rzutować na ich dochody. Budowa metra i zakup taboru, na które wzięto kredyty, będą zagrożone, bo Warszawa utraci dochody powiatowe, a ustawa nie zawiera żadnych gwarancji, że nowy wielki powiat przejmie te zobowiązania.

4. Ustawa przekreśla porozumienie Warszawy i 39 gmin okołowarszawskich o wykorzystaniu 158 mln euro (ok. 700 mln zł) środków europejskich na wspólne przedsięwzięcia transportowe i inne, w tym parkingi „Parkuj i jedź” i ścieżki rowerowe. Środki te mogą być bezpowrotnie utracone, bo warunkiem ich uzyskania jest współpraca wielu jednostek samorządowych, a nie jednej, jaką będzie nowy powiat.
5. Wbrew powoływaniu się w uzasadnieniu na inne państwa, w których stolica jest najwyższą jednostką samorządową, Warszawa nie staje się województwem, lecz zostaje zdegradowana z powiatu do gminy a nowa wielka Warszawa – ma być tylko powiatem.
6. Ustawa odbiera gminom kompetencje transportowe i wprowadza tzw. koordynację działalności gmin. Polski system samorządowy nie przewiduje hierarchiczności jednostek samorządowych. Wprowadzanie tzw. koordynacji, w dodatku bez jasno określonego zakresu, jest sprzeczne z istotą autonomiczności jednostek samorządowych w Polsce.
7. Projekt ustawy zakłada narzucenie jednostki metropolitalnej odgórnie, podczas gdy np. ramowa ustawa o związkach metropolitalnych z 2015 roku, projekt o metropolii śląskiej z grudnia 2016 oraz projekt ustawy o metropolii poznańskiej z 2017 wymagają zgody 70% gmin i 50% powiatów.
8. Kuriozalny i sprzeczny z Konstytucją RP i Europejską Kartą Samorządu Terytorialnego jest pomysł wyboru burmistrza gminy Warszawa nie tylko przez mieszkańców gminy Warszawa, ale również przez mieszkańców 32 okolicznych gmin. Mieszkańcy tych gmin będą wybierać i swojego burmistrza, i burmistrza Warszawy, czego nie spotyka się w żadnym systemie samorządowym na świecie.
9. Ustawa w obecnym kształcie doprowadzi do chaosu kompetencyjnego, finansowego i ustrojowego i powinna zostać w całości odrzucona.

Warszawa, 20 marca 2017r.